

Månedens billede



En midaldrende kvinde blev henvist til en dermato-venerologisk afdeling med sekundær syfilis. På huden var der et diskret makulo-papuløst eksantem med karakter af roseola. Der var en let perifer lymfekirtelsvulst. Syfilisserologi var positiv. Der kunne ikke observeres syfilisforandringer ved genitalia eller anus, men på tungen blev der påvist hvidlige, svampede, forholdsvis velafgrænsede verrukøse forandringer. Ved mørkefeltmikroskopi af skrab fra elementerne på tungen blev der fundet talrige spirokæter, hvis morfologi og bevægelsesmønster var forenelig med bakterien *Treponema pallidum*. Klinisk var elementerne på tungen således condylomata lata. Øvrig venerologisk udredning herunder hiv-test var uden positive fund. Hud- og slimhindeforandringerne svandt efter relevant antibiotikabehandling. Differentialdiagnostiske overvejelser som condyloma acuminatum og evt. »håret« leukoplaki kunne udelukkes på grund af de objektive fund og effekten af antibiotikabehandlingen.

Kommentar: Patienten var ud fra anamnesen formentlig smittet ved vaginalt samleje, men der kunne ikke påvises chanker eller cikatrice fra primærstadiet.

I sekundærstadiet spredtes syfilisinfektionen hæmatogent og lymfogent. Forandringer i dette stadie i form af condylomata lata, som her på den fugtige tungeslimhinde, udgør en risiko for smitte ved seksuel kontakt f.eks. i form af fellatio. Selv om der næppe har været tale om smitte ved oralsex i den aktuelle sygehistorie, illustrerer billedet risikoen for smitteoverførsel ved denne form for seksuel aktivitet. Kønssygdomme kan overføres fra genitalia til mund og omvendt, og oralsex er således ikke i sig selv sikker sex, og ved usikre forhold må konsekvent beskyttelse med kondom derfor tilrådes.

*Overlæge Hans H. Windeløv Ibsen
Odense Universitetshospital, Dermato-venerologisk Afdeling I
E-mail: hans.henning.ibsen@oub.regionsyddanmark.dk*

Månedens billede redigeres af:

*Tove Agner, Margrethe Herning, Jens Otto Lund,
Margit Mantoni og Peter Skinbjørn.*